

"לכו לראות את הסניף בראשון לציון שפתוח בשבת, ואנשים עומדים בתור בהמתנה לשולחן"

שאלה אחת בשבוע, והפעם: בימים אלה נפתח בפארק אשדוד ים בית הקפה גן סיפור שלא יפעל בשבת. המבנה שייך לעירייה. האם לדעתך היה צורך לקבוע מראש שהמקום יהיה פתוח גם בשבתות?

ראובן קפילו

"מדובר בשערורייה שהיא המשך להתנהלות של העירייה לפני הבחירות המוניציפאליות כשקנסו בעלי עסקים שפתחו בשבת והקיפאו הקנסות עד יעבור זעם הבוחרים. העירייה מחויבת להעניק שירות לכל התושבים ולא להפללות את החילונים שרוצים לבלות בשבת. הגיע הזמן שהעירייה תנקוט במדיניות 'חיה ותן לחיות'. בית הקפה נמצא בחוף, באזור בילויים, לא בשכונה חרדית, ולכן אין כל מניעה שהוא יהיה פתוח לאורך כל השבוע שי-שבת. אני מקווה שחברי המועצה החילוניים, שמהווים רוב בקואליציה, ישנו ההחלטה בתמיכת האופוזיציה, אם עוד נשארה כזאת. הגיע הזמן שהחילונים יצאו לרחובות להיפגש לא אלימה. אני מציע שילבשו אפודים שחורים, כי זהו יום שחור לאשדוד. מדובר בסטירת לחי לתושבי העיר החילונים".

מתי סולומון

"סטטוס קוו – כשמו כן הוא. כאשר ראש העיר ד"ר יחיאל לסרי הכריז שהסטטוס קוו יישאר על כנו הוא גם התכוון לכך, ולא רק כסיסמת בחירות. בית הקפה נפתח במקום שברור לכולנו שלא יפתח בשבת היות שיש הסכם על שמירת הקיים, כיבוד האחר והשונה. מה שהיה פתוח יישאר פתוח גם להבא, אלא אם בעל המקום יחליט אחרת, ולא על ידי צו של העירייה. כדי לשמור על הציביון המיוחד שיש בעיר היפה שלנו יש לכבד הסכמים, וטוב שיש קואליציה כל כך רחבה במועצת העיר. בואו נכבד אחר את השני ולא נעשה דווקא כמו ילדים קטנים וקטנוניים".

אלכס פינוב

"רעתי היא פשוטה: ברגע שעסק בוחר להיות סגור בשבת – זו זכותו המלאה. בסופו של יום גם בפן החברתי וגם בפן העסקי זו יכולה להיות החלטה נבונה. אך אם המכרז / או דרישות של העירייה שהעסק צריך להיות סגור בשבת – כאן ניחת הבעיה. קפה גן סיפור הוא קונספט מדהים שקיים בערים אחרות (שברובן הוא כן פתוח בשבת), ואין ספק שהעיר זכתה בקונספט. אך לא הגיוני בעליל שיקבעו לעסק איך הוא צריך לעבוד. העירייה עובדת לטובת הציבור ולא נגדה. בכל אופן, מאחל בהצלחה לבעלים של העסק, והלוואי שיפתחו עוד עסקים כאלה".

קפה גן סיפור בפארק אשדוד ים

שמוליק דוורקין

"בוודאי שכן! זה גם אינטרס של הציבור ועוד לפני זה, אינטרס של בעלי המקום. ההכנסות בשבת גבוהות פי שלושה מיום חול. אלא שהעירייה מציבה את התנאי של סגירה בשבת במקום שהתנאי יהיה שהמקום יפעל בשבתות! לכו לראות את הסניף בראשון לציון שפתוח בשבת, ואנשים עומדים שם בתור בהמתנה לשולחן.

באשרוד קיימת בעיה עקרונית שלפיה אורח החיים של המיעוט נכפה על הרוב, והכול בחסות העירייה שמאפשרת לזה לקרות. הרי חרדים לא מגיעים לפארק בשבת, גם אם היו רוצים, זה קשה להגיע בהליכה מהאזורים שלהם עד לשם. אז מה הרעיון בסגירת המסעדה דווקא ביום שבו מגיע הכי הרבה קהל לפארק? הפארק נועד לשרת את הציבור ולשמש מקום בילוי לכל המשפחה. משפחות מורכבות זמן להגיע לשם בעיקר בשבתות, אז למה לסגור להם את המסעדה דווקא ביום שהכי מתאים להם שהיא תהיה פתוחה? למה להתעמר בתושבים? למה לא לחפש איך לעשות טוב לתושבים ולספק להם אפילו שריונות בילוי נוספות, במקום לחפש איך לנטרל להם את החיים כאן? זה לא מספיק שצריכים לנסוע כל השבוע לעבודה מחוץ לעיר? גם בשביל לבלות צריכים לנסוע מחוץ לעיר? אז בשביל מה תושבים גרים באשדוד? רק בשביל לשלם מסים ולישון בה?"

רחל ביבי

"לפעמים נרמה שהמלחמה האמיתית המתחוללת בארצנו, בעירנו, היא מלחמת החיים לונים בדתיים והרתיים בחילונים. הרשתות החברתיות עסקות בכך, המקומונים עסקים בכך, וכל מערכת הבחירות האחרונה עסקה בכך, וזאת עד התאריך הקובע. הסיימון הברירות, ושוב מאזני הכוחות מיטלטלים, ולא ברור היכן כל לוחמי השמירה על עיר חילונית. אני אישית מסורתית, לא במובן המסורתי של המילה, אני חיה חיים יהודיים כפי שלמדתי, שומרת על מה שנראה לי חשוב ומוותרת על מנהגים וכללים שהכתיבו לי, ברקתי ולא נרא לי. בעיני דתיים אני חילונית ובעיני חילונים אני מסורתית, לא שואלת אף אחד איך לחיות ולא נבהלת מאיך אני נתפסת. מספרת זאת כדי להבהיר שאם החליט מישהחליט שהמסעדה תהיה סגורה בשישי שבת, או מכבדת את החלטתו. 'חיה ותן לחיות' אינה רק מנטרה אותה נשלוף כשנחלצנו, 'חיה ותן לחיות' היא מנטרה המקורית עליי בכל תחום בחיים. מדוע נזעקים על כל פעולה שכזאת? העירייה אמורה לקבל את כולם את החילונים כמו את הדתיים, יש מספיק בתי קפה פתוחים בשישי שבת, יש ואני גם מבקרת בהם, וזאת נראית לי פריווילגיה שאשמור לעצמי עד סוף חיי. העירייה התנתה את מתן הוויזוין לפתיחת המסעדה בסגירה בשישי שבת? זאת שאינה חשובה ומעניינת, אך למעשה התשובה ברורה בהתייחס לכך שכל בתי העסק אמורים להיות סגורים על פי חוק מדינה, לא רשות מקומית. לסיכום, זכות בעל העסק לפתוח עסק ולרצות לסגור בשישי שבת בהתאם לאמונתו ולבחירתו. לא כל פתיחת עסק אמורה להיות בדיון ציבורי, גם לא תנאי העירייה השומרים על חוקי מדינה".

חיים שושן

"לרעתי היה צריך לקבוע מראש שלא היה צריך לשאול שאלה המעוררת מחלוקת. אני מברך על פתיחת בית הקפה, שהיה חסר מאוד להשלים את הפארק היפה ומשרת את התושבים והמבקרים הרבים שבאים מחוץ לעיר במשך שישה ימים בשבוע. אני איש חילוני לגמרי, ולא מפריע שהוא לא יהיה פתוח בשבת, אם זה תורם לשקט בעיר. תוכרו שבמשך כמה שנים לא פעל בית קפה בפארק. קראתי שהבעלים לא פותח בשבת ביוזמתו. הוא עירייה אחראית לכל תושביה מכל הזרמים, ולא צריכה להתנות את הפעלתו השבת. אפשר ליהנות ממנו במשך שישה ימים בשבוע".

קפהגן סיפור בפארק אשדוד ים
צילום לינה מיארה

הרשלה

"בהחלט. המקום הוא של תושבי העיר שמעל 70% מהם הם חילונים. אין שום סיבה לא לכבד אותם.

החרדים השתלטו על הפארק, ולא ייתכן שהפרק ישמש רק את החרדים. יש מקום גם לחילונים. מסתבר שבשנים האחרונות הפארק נשלט על ידי חרדים, לא רק תושבי אשדוד, אלא חרדים מכל הארץ, ולכן אין שום סיבה שהחילונים לא ייהנו מהפארק. כמו שהחילונים לא מונעים מהחרדים להשתמש בפארק, אין להם שום זכות למנוע מהחילונים להשתמש בפארק. שבת זה היום היחיד שהחילונים יוצאים עם ילדיהם מכיוון שאין להם אפשרות בשאר השבוע בגלל שרובם הגדול אנשים עובדים.

לסיכום, גם בבחירות הוכח כי לחילונים יש יותר מנרטיב למרות אחוזי ההצבעה הלא גבוהים אצל החילונים".

שחר אזולאי

"קפהגן סיפור שנפתח בימים האחרונים בפארק רק ים היה בשורה משמחת לתושבים ולהורים בפרט שיוכלו לבקר במסעדה/בית הקפה לאחר בילוי משפחתי בפארק וגם ליהנות מערך מוסף שמציע המקום – אהבת הספר, הצגות ואירועים מעשירים לקהילה. עם זאת, נשמעו בפלטפורמות השונות גם הדים של אכזבות על כך שהמקום יהיה סגור ביום שבת ותזכורת של נשכחות בנושא מלחמת השבת בעיר. אף שמבנה המקום שייך לעירייה, למיטב ידיעתי ההחלטה אם קפהגן סיפור יהיה פתוח גם בשבת וכתוצאה מכך לא יהיה כשר הייתה נתונה לשיקולם של הזכיינים ולא של עיריית אשדוד. אני מאמינה שההחלטה כי בית הקפה יהיה כשר (והנגזרות של תעודת הכשרות הינה סגירת המקום בשבת) הייתה כדי לאפשר לכלל הציבור הרחב לבקר במסעדה וליהנות מהאירועים והפעילויות שיהיו באופן אישי הייתי מעדיפה שבית הקפה יהיה פתוח בשבת כי זהו יום החופש היחיד שלי, אבל זוהי זכותו של הזכייני להחליט שגם הוא רוצה יום חופש אחד".

מישל ראש

"התפריט המוגש בקפהגן סיפור באשדוד הוא כשר, ועל כן המסעדה איננה יכולה להרשות לעצמה לפתוח במהלך השבת, אחרת תאבד את תעודת הכשרות שלה, מצב אשר יגרום להדרת רגליה של אוכלוסייה רחבת גודלה מאוד מבית הקפה לאורך כל ימות השבוע.

מאחר שקפהגן סיפור משלב את השילוש: אוכל, אהבת הספר ואירועים מעשירים לקהילה, ניתן אולי לבחון ולחשוב על פתרון יצירתי, שעל פיו יתאפשר קיום פעילות הספרייה – הרצאות לנשים ושעת הסיפור לילדים אף בשבת לצד סגירת המסכה על מנת לשמור על כשרות התפריט המוגש במהלך השבוע.

נושא פעילות העסקים בשבת מנציח את המיתוס והניגודיות המובנית בין הציבור החילוני, השואף לחוק את החירויות הדרושות לו על פי האידיאולוגיה שלו להפריד את הדת מהמדינה, לעומת הציבור הדתי, המבקש לשמור על האופי והצביון הדתי של המדינה גם באמצעות עזרת הגבלת החירויות של הפרט ובאמצעות חקיקה.

במשך שנים רבות נשמר באשדוד באורח פלאי ממש הסטטוס קוו בעניין פעילות העסקים בשבת, שטרם עוגן בחוק בכלל ובחוקי העזר העירוניים בפרט.

על אף מחאות מספר שאירעו בעבר בעיה, עדיין ניתן לומר כי אשדוד התברכה במרחב חיים משותף, הרמוני, מתוך כבוד הדדי בחברה בעלת מגוונים ואוכלוסיות שונות, רבגוניות ורב תרבותיות, וזה לא דבר של מה בכך. לא בכדי אמר הקומיקאי המפורסם, לני ברוס, ספק בהומור ספק ברצינות רבה: 'הליברלים יכולים להבין הכול, חוץ מאנשים שאינם מבינים אותם'.

לדעתי, יום השבת צריך להישאר דתי וסריאלי ולהתיר רק פעילות של גופים שהפקות פעילותם תביא חלילה לפגיעה קשה בענייני הגנת המדינה, ביטחון הגוף או הרכוש או פגיעה חמורה בכלכלה של המדינה ושיש בהם משום פיקוח נפש.

אולם בתי מסחר ותעשייה ועסקים הנתנים שירות בתחום הבידור, התרבות והבידור, עליהם להיסגר בשבת, ולו מהסיבה החברתית. אפילו אחד העם, שהיה הוגה ציוני חילוני מובהק טען: 'אין צורך להיות מרק' דק במצוות בשביל להכיר ערך השבת'. ועל כן עלינו לעשות הכול למען תהא לנו שבת שלום ולא חלילה נגיע למצב שבו נאמר 'שלום לשבת'.